

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa E. M.
przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej "L." w Z.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 kwietnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 lutego 2021 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od (...) Spółdzielni Mieszkaniowej „L.” w Z. na rzecz E. M. kwotę 8100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 8 lutego 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie z powództwa E. M. przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej „L.” w Z. o zapłatę, zmienił na skutek apelacji pozwanej wyrok Sądu Okręgowego w G. z 24 kwietnia 2018 r. w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 142 250,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie: od kwoty 1 042 743,29 zł od 12 grudnia 2013 r., od kwoty 99 507,68 zł od 6 marca 2018 r., oddalił w pozostałym zakresie powództwo o ustawowe odsetki za opóźnienie (pkt 1), oddalił apelację w pozostałej części (pkt 2) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła pozwana, wskazując na naruszenie art. 483 § 1 w zw. z art. 58 § 1 K.c., art. 65 § 2 w zw. z art. 647 K.c., art. 486 § 2 K.c., art. 491 § 1 w zw. z art. 491 § 2 w zw. z art. 5 K.c. i art. 471 K.c., art. 65 § 2 K.c., art. 491 § 1 w zw. z art. 117 K.c. i art. 118 K.c. art. 217 § 1 w zw. z art. 246 K.p.c., art. 5 K.c., art. 491 K.c., art. 471 K.c., art. 484 § 1 K.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ K.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 K.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 K.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą

być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

5. Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 K.p.c. Podała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie art. 65 § 1 i 2 K.c. poprzez pominięcie, że zawarta pomiędzy stronami umowa nie zawierała *essentialia negotii* w zakresie wynagrodzenia. Umowa ta ma zatem charakter umowy o dzieło z elementami umowy ramowej, a nie umowy o roboty budowlane. Sąd drugiej instancji niezasadnie przyjął również, iż na podstawie zawartej przez strony umowy możliwe było ustalenie wysokości kar umownych oraz nie uwzględnił zarzutu przedawnienia.

6. Skarżąca nie wykazała skutecznie, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna.

Sąd Apelacyjny uznał, że zgodnie z treścią umowy stron z 27 kwietnia 2010 r. powód jako wykonawca robót zobowiązał się do wykonania obiektu zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a strona pozwana jako inwestor zobowiązała się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, a w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Powód zobowiązał się do wykonania termoizolacji 19 budynków, a więc do wykonania generalnego remontu budynków objętych umową stron, do której stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące umowy o roboty budowlane. Zawartą przez strony umowę należy więc traktować jako umowę o roboty budowlane, co wynika z dokonanej na podstawie art. 65 K.c. wykładni oświadczeń

woli, której analizę Sąd drugiej instancji szczegółowo przedstawił, uwzględniając, że autorem zawartej pomiędzy stronami umowy była pozwana.

Sąd drugiej instancji nie zgodził się z argumentacją skarżącej, że zawarta pomiędzy stronami umowa nie zawierała *essentialia negotii* w zakresie wynagrodzenia. Wynagrodzenie należne powodowi zostało bowiem ustalone w oparciu o kosztorysy ofertowe odrębne dla każdego budynku przygotowane w oparciu o stawki roboczogodzin, narzuty i ceny materiałów zgodnie z kosztorysem ofertowym budynku przy ulicy B., z uwzględnieniem wzrostu cen zgodnie z wskaźnikiem Sekocenbud.

Analiza umowy zawartej przez strony doprowadziła Sąd Apelacyjny do wniosku, że zapisy tej umowy nie stanowiły o tym, że wynagrodzenie umowne nie było stronom w chwili zawierania umowy znane; strony ustaliły bowiem wyraźnie podstawy jego określania dla robót wykonywanych przy każdym kolejnym budynku na bazie tzw. „kosztorysu wzorcowego”. Nie można więc przyjąć, że nie było możliwe ustalenie wysokości kar umownych przewidzianych w umowie. Zarówno opracowanie kosztorysu, jak i jego odczytanie w realiach obrotu gospodarczego są czynnościami powszechnie stosowanymi w branży budowlanej, natomiast pozwana jako uczestnik takiego rynku posiada właściwe służby, które są odpowiedzialne nie tylko za weryfikację kosztorysów, ale i wyliczanie potencjalnych wartości z nich wynikających, w tym także ewentualnych kar umownych.

Odnosząc się do kwestii przedawnienia roszczeń powoda, Sąd Apelacyjny podał, że wobec skutecznego odstąpienia powoda od umowy powstało roszczenie o zapłatę kar umownych za niewykonanie przez pozwaną jej zobowiązania poprzez zaniechanie wydania dziewięciu budynków. Wskutek odstąpienia od umowy powstał stan niewykonania przez pozwaną zobowiązania i powód skutecznie dochodzi zapłaty kary umownej przewidzianej na wypadek odstąpienia od umowy. Nie może być mowy o przedawnieniu roszczenia powoda przy uwzględnieniu daty wykonania uprawnienia do odstąpienia od umowy i powiadomienia pozwanej o tym odstąpieniu. Powód wystąpił również z wnioskiem o zawezwanie do próby ugodowej, który przerwał bieg terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę kar

umownych; termin ten rozpoczął swój bieg na nowo 29 czerwca 2015 r. i do chwili wniesienia pozwu nie nastąpiło przedawnienie roszczenia o zapłatę kar umownych.

7. Argumentacja przedstawiona przez skarżącą w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem ogranicza się do zanegowania powyższych poglądów Sądu drugiej instancji. Prowadzi to do wniosku, że skarżąca nie wykazała, że w sprawie występuje przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 K.p.c.

Przypomnieć należy, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się również, że dla stwierdzenia, że w sprawie wystąpiła przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 K.p.c. skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z 24 września 2013 r., III SK 4/13).

Skarżąca nie wykazała skutecznie, że w sprawie doszło do tak rozumianego oczywistego naruszenia przepisów prawa. Analiza skargi kasacyjnej pozwala na przyjęcie, że skarżąca – w ramach wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z uzasadnieniem – zaprezentowała jedynie własny pogląd na kierunek rozstrzygnięcia. Sąd odwoławczy sporządził szczegółowe uzasadnienie, rozważył wszelkie, niezbędne okoliczności sprawy. Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty oczywistego naruszenia prawa materialnego, w konfrontacji z treścią uzasadnienia orzeczenia Sądu drugiej instancji, świadczą wyłącznie o polemicznym

charakterze stanowiska zaprezentowanego przez skarżącą. Brak akceptacji przez pozwaną stanowiska przyjętego przez Sąd Apelacyjny nie świadczy o tym, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona.

8. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 K.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach orzekając zgodnie z art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 K.p.c., jak też w związku z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.